

РЕШЕНИЕ

№ 39853

гр. София, 30.11.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 54 състав, в публично заседание на 03.11.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Георги Бозуков

при участието на секретаря Александра Вълкова и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **6785** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е образувано по реда на чл. 145 и сл. от Административно процесуалния кодекс във вр. с чл. 84, ал. 3 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

Образувано е по жалба на Образувано е по жалба на В. Т., от мъжки пол, [дата на раждане] г. в пров. Л., А., гражданин на А., етническа принадлежност - пащун, вероизповедание: мюсюлманин-сунит, семейно положение - неженен, ЛНЧ [ЕГН], търсец закрила, чрез адвокат Б. Н. Ш., вписан в НРПП, против Решение № 3670 от 02.06.25 г. на ДАБ при МС на Република България, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т.4, във връзка с чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ е отхвърлена молбата му за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

В жалбата се сочи, че административният акт е незаконосъобразен поради нарушение на материалния закон и съществено нарушение на административнопроизводствените правила при издаването му и като такъв следва да бъде отменен, поради нарушение на материалния закон и съществено нарушение на административно производствените правила при издаването му.

В съдебно заседание жалбоподателят В. Т., чрез адв. Б. Н. Ш. – редовно призован, не се явява, представлява се от адв. Ш.. Адвокат Ш. иска съдът да уважи жалбата, по съображенията подробно изложени в същата. Счита, че административният орган не е разгледал изцяло бежанската история на жалбоподателя. Не е взет предвид фактът, че става въпрос за непридружен непълнолетен, който, въпреки че към настоящия момент е в неизвестност, при евентуално негово връщане, той не може да бъде върнат в страната си по произход, както и не може да бъде задържан, поради факта, че е непълнолетен.

Ответникът ПРЕДСЕДАТЕЛЯТ НА ДЪРЖАВНАТА АГЕНЦИЯ ЗА БЕЖАНЦИТЕ ПРИ МС –

редовно призован, не се явява представител.

СГП – редовно уведомена, се представлява от прокурор К..

ПРОКУРОРЪТ иска съдът да потвърди решението на ДАБ като правилно и законосъобразно.

Административен съд София – град, след като взе предвид наведените в жалбата доводи и становището на ответника и се запозна със приетите по делото писмени доказателства, намира следното от фактическа страна:

Между страните не се спори, че жалбоподателят е подал молба за предоставяне на международна закрила, с вх. № ВР-13-749 от 17.06.2024 г. на РПЦ - С., отдел „ПМЗ - кв. Военна рампа“, до Председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет.

В. Т. е от мъжки пол, [дата на раждане] в провинция Л.- А., гражданин на А., етническа принадлежност - пащун, вероизповедание: мюсюлманин-сунит, семейно положение - неженен, ЛНЧ [ЕГН].

Личните му данни са установени въз основа на подписана декларация на основание чл. 30, ал. 1, т. 3 от ЗУБ.

След подаване на горецитираната молба за предоставяне на международна закрила чуждият гражданин самоволно е напуснал лагера във Военна рампа на 09.07.2024 г., видно от докладна записка № ВР-426 от 09.07.2024г.

С Решение № 11278/28.10.2024 г. на заместник-председателя на ДАБ при МС производството по подадената молба за предоставяне на международна закрила от чуждия гражданин е прекратено.

Молителят е задържан от властите на територията на Б. и е върнат в Република България съгласно Регламент „Д.“, след което е настанен в РПЦ - [населено място], отдел „ПМЗ - кв. Военна рампа“ и е подал молба с рег. № УП- 508537/12.03.2025 г. за възобновяване на производството за международна закрила. На основание горепосочената молба производството е възобновено.

Молителят е непридружен непълнолетен и със заповед на председателя на Националното бюро за правна помощ, на основание чл. 25 ал. 2 от Закона за правната помощ (ЗПП), във връзка с чл. 23, ал. 2, във връзка с чл. 25, ал. 1 и ал. 3, т. 2 и т. 3 от ЗУБ му е назначен представител. На основание чл. 15, ал. 4, ал. 6 и ал. 7 от Закона за закрила на детето до Отдел „Закрила на детето“ в Дирекция „Социално подпомагане“ по местоживеење е изпратено писмено уведомление, относно необходимостта от предоставяне на становище или социален доклад за лицето, който да бъде приложен по административната преписка. До момента на изготвяне на решение от АО в ДАБ-МС не е получен такъв.

В проведеното интервю с рег. №508537/25.03.2025 г. чуждият гражданин заявява, че е напуснал нелегално А. 3 години и 10 месеца преди горецитираното интервю. Заминал нелегално за И., бил там 2 години и тръгнал за Турция, където останал около 2 месеца и тръгнал към България, където бил арестуван и принуден да подаде молба за закрила, след което не е изчакал отговора, а продължил към Б., там също подал молба, за закрила и е върнат на територията на България, заради пръстовите му отпечатъци.

Жалбоподателят мотивира молбата си за закрила с факта, че майка му се притеснявала да няма проблеми с талибаните. Според думите му баща му работил тайно за държавата и бил убит, когато той е бил на 4 години. Той заявява, че лично никога не се е виждал с талибаните, не е бил заплашван, насилван, преследван или отвлечан от никого и не е имал проблем заради етноса или религията си. Заявява, че всичките му близки, без брат му, в момента живеят в А., в провинция Л.. В хода на административното производство не се установили факти, които да обуславят необходимостта от предоставяне на статут на бежанец на молителя. Така установената фактическа обстановка, според АО, показала, че за него не са налице предпоставките за

предоставяне на международна закрила по чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. Молителят не е бил изложен и за него не съществува основателно опасение от –преследване по причини, посочени в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, а според тази норма „преследване“ е нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество и повторяемост - хипотеза, която не се установява в конкретния случай. Прието е, че той не е напуснал А. поради осъществено преследване по причина на неговата раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група. Молителят е напуснал самоволно общежитието, в което е бил настанен и не е искал да изчака отговора на молбата си, защото е искал да отиде при брат си в Б.. Впоследствие бил върнат тук заради пръстовите му отпечатыци и процедурата му за международна закрила била възобновена. От гореизложеното ставало ясно, че чужденецът използва молбата си за предоставяне на международна закрила с цел да осуети изпълнението на наложените му принудителни административни мерки от органите на МВР, както и че е напълно незаинтересован молбата му за международна закрила да бъде разгледана от компетентните органи в Република България.

От представените доказателства за търсещият закрила, АО приел, че е афганистански гражданин, което се потвърждавало от проведеното с него интервю, на разбираем за него език - пащу. Преди да напусне държавата си на произход той не е имал каквито и да е проблеми заради етническата си принадлежност - пащун, които да показват риск от евентуално преследване при завръщането му в А.. Той не заявил да е заплашван лично, да е ставал жертва, на насилие, да е арестуван, съден или осъждан. Видно от § 70 от Наръчника по процедури и критерии за определяне на статут на бежанец на ВКБООН, самата принадлежност към определена етническа група обикновено не е достатъчно съществено основание да се иска статут на бежанец. В тази връзка, за предоставяне на такъв статут не е достатъчно само доказването на факта, че молителят е пащун по етническа принадлежност. В конкретния случай факта, че молителят е мюсюлманин - сунит също не било основание за предоставяне на статут на бежанец. По време на интервюто същият не заявил да е имал лични проблеми заради това, че е мюсюлманин - сунит.

В хода на административното производство и след проведеното с него интервю не били установени данни, указващи, че той е напуснал страната си поради преследване по причина на раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група, политическо мнение и/или убеждение.

Чуждият гражданин не твърди, да е бил обект на репресии, а е напуснал родината си заради семейно-битови проблеми. Спрямо кандидатът не е имало посегателства, които да се определят като действия на преследване по чл. 8, ал. 2-5 от ЗУБ. Дискриминационни и други неблагоприятни мерки, водещи до риск от преследване, също не са установени. В случая не се установяват и предпоставки за предоставяне на статут по чл. 8, ал. 9 от ЗУБ.

Предвид изложеното, искането в частта за предоставяне на бежански статут следвало да бъде отхвърлено като неоснователно. На основание чл. 73, изречение второ от ЗУБ, АО разгледал необходимостта от предоставяне на хуманитарен статут,

За Чуждият гражданин не се установило наличието на реална опасност от тежки посегателства по чл. 9, ал. 1, т. 1 и 2 от ЗУБ. Липсвали правдоподобни и достатъчно аргументирани твърдения, от които да се направи обоснован извод, че чужденецът може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства като смъртно наказание, изтезание, нечовешко или унизително отнасяне или наказание. Срещу него не са били предприети такива действия от страна на субектите, посочени в чл. 9, ал. 2 от ЗУБ и същите нямали специално отношение спрямо него. Молителят изрично е заявил, че не е бил задържан, арестуван, съден или осъждан, и че спрямо него не са били отпратени лични заплахи.

Случаят следвало да бъде разгледан и във връзка с възможността за прилагане на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ.

Установената фактическа обстановка не давала основания да се приеме, че молителят е бил принуден да напусне страната поради реална опасност от тежки заплахи срещу живота или личността му в случай на въоръжен конфликт. Спрямо него не била налице заплахата поради наличие на ситуация на безогледно насилие в държавата му по произход.

По преписката е приложена справка с вх. № МД-02-120/07.03.2025 г. от която е видно, че насилието в А. не е безогледно и повсеместно на цялата територия. Обстановката в А. сама по себе си не дава основание да се приеме, че по отношение на чужденеца е налице страх от преследване, както и да е налице реална опасност, която да е била повод за напускането му. Дори да е налице обща ситуация на несигурност в държавата по произход, то тя не е достигнала степен на безогледно насилие, с опасност от тежки посегателства, което да е основание за предоставяне на международна закрила на базата на общата ситуация. Не се установява спрямо заявителя да са налице сериозни и потвърдени основания да се счита, че единствено на основание присъствието си на територията на държавата му по произход, той би бил изправен пред реален риск да стане обект на заплахата, релевантна за предоставяне на хуманитарен статут.

От цитираната справка не можело да се направи обоснован извод, че А. се намира в състояние на въоръжен вътрешен или международен конфликт. От анализа на информацията в същата определени уязвими групи могат да попаднат в хипотезата на чл. 9, но видно от материалите по преписката молителят не попада в тази категория. Въпреки трудната икономическа обстановка в която се намира А., можело да се направи обоснован извод, че ситуацията свързана със сигурността там значително се е подобрила и не може да се приеме, че евентуалното завръщане на кандидата в родината му по произход би довело да някакви неблагоприятни последици за него. Не се установило спрямо заявителя да са налице сериозни и потвърдени заплахи, които да са актуални към момента на производството, за да се счита, че ако се завърне на територията на държавата си по произход, той би бил изправен пред реален риск от тежки посегателства, релевантни за предоставяне на хуманитарен статут. Предвид оценяването, че в конкретния случай няма добре обоснован страх от преследване и индивидуализиране на заплахата за живота на кандидата, за да са налице предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут, безогледното насилие в А. следвало да е изключително, каквото видно от цитираната информация за обстановката там, то не е. Не се установили и предпоставките по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. От изложеното е направен извода, че за молителят не съществува реален риск от тежки посегателства по чл. 9, ал. 1 от ЗУБ. Искането за закрила и в тази му част било неоснователно.

За молителят липсвали предпоставки за предоставяне на статут по чл. 8, ал. 9 и чл. 9, ал. 6 от ЗУБ, тъй като същият не посочва член на семейството му да има предоставена международна закрила в Република България. Не са налице и условията за хуманитарен статут по други хуманитарни причини (чл. 9, ал. 8 от ЗУБ), тъй като той посочил, че желае да получи международна закрила в Република България, без да се позовава на причини от хуманитарен характер.

Съгласно Конвенцията - на ООН за правата на детето при оценката и определянето на най-добрите интереси на детето следвало да се вземат предвид следните елементи: възгледите на детето, идентичността на детето, запазването на семейната среда и поддържането на взаимоотношенията, грижата за детето и неговата закрила и безопасност, наличието на уязвимо положение, правото на детето на здравеопазване и правото на детето на образование. Съгласно параграф 75 от цитираната Конвенция, важен елемент, който трябвало да се вземе под внимание, е уязвимото положение на детето, например ако то има увреждане, принадлежи към малцинствена

група, ако е бежанец или търсещо убежище лице, жертва на малтретиране, живее на улицата и пр. Целта на определянето на най-добрите интереси на дете или деца в уязвимо положение следвало да бъде свързана не само с пълното ползване от всички предвидени в Конвенцията права, но и с останалите норми в областта на правата на човека, отнасящи се до такива специфични ситуации, например като тези в обхвата на Конвенцията за права на хората с увреждания, Конвенцията за статута на бежанците и др.

Произнасянето по молбата за международна закрила на молителя следвало да се съобрази с горепосочените елементи относно принципа за най-добрия интерес на детето, в това число и неговата безопасност, с оглед уязвимото му положение. Изхождайки от наличната информация относно положението със сигурността в държавата на чужденеца и отчитайки личното му положение, се налага изводът, че в най-добър интерес на непридружения непълнолетен е той да бъде върнат в родината си, при своите родители и близки, които се намират на територията на А., за да не е разделен с тях. При преценката на всички относими факти, свързани с личното положение на молителя и държавата му на произход се наложил изводът, че искането за предоставяне на международна закрила е изцяло неоснователно.

Предвид това ответникът отказал да предостави статут на бежанец и хуманитарен статут на В. Т..

По делото е предоставена административната преписка.

При така установеното от фактическа страна, съдът прави следните правни изводи:

Жалбата е допустима като подадена в срок от надлежно лице и при наличието на правен интерес от оспорване на акта.

Между страните няма спор, а и от приложените по делото писмени доказателства е видно, че оспорения административен акт е издаден от компетентен орган - председателя на ДАБ, съобразно чл. 48, ал. 1, т. 1 от ЗУБ.

Спазени са изискванията на чл. 59 АПК за форма. Решението съдържа предвидените в чл. 59, ал. 2 АПК задължителни реквизити, с означение на фактическите и правните основания за издаването му.

Разгледана по същество жалбата е основателна по следните правни съображения:

Производството е протекло при нарушаване на процедурите, регламентирани в закона и приложимата европейска директива – проведено е интервю с молителя – непридружен непълнолетен, в присъствието на служебно назначен адвокат на основание чл. 25, ал. 2 ЗПП вр. с чл. 23, ал. 2 вр. с чл. 25, ал. 1 и ал. 3, т. 2 и т. 3 ЗУБ, и преводач от/на арабски език, но в противоречие с изричната разпоредба на чл. 15, ал. 4 от Закона за закрила на детето, съобразно която на изслушването и консултирането на детето задължително присъства социален работник от Дирекция „Социално подпомагане“ по настоящият адрес на детето, а при необходимост – и друг специалист. Цитираната норма е императивна и въвежда изискване за изслушване на детето в присъствието на социален работник и представяне на становище или доклад от представител на дирекция "Социално подпомагане" във всяко едно производство.

В хода на разглеждане на молбата на малолетния се установява, че на основание чл. 15, ал. 4 във вр. с чл. 15, ал. 1 от ЗЗДт до Дирекция "Социално подпомагане" е изпратено искане за изразяване на становище или представяне на социален доклад, както и уточнение, че следва да присъства социален работник на изслушването и консултирането на детето. Видно от приложените към преписката писмени доказателства по време на изслушването на жалбоподателя не е присъствал социален работник. В тази връзка преди издаване на процесното решение, не е представен и социален доклад

относно чуждия гражданин.

Във връзка с гореизложеното и обстоятелството, че правилата на чл. 15 от ЗЗДт са синхронизирани с чл. 22, ал. 1 от Конвенцията за правата на детето, който задължава Република България като страна по нея да вземе необходимите мерки, за да осигури на всяко дете, което иска да получи статут на бежанец или се счита бежанец в съответствие с приложимото международно и вътрешно право и процедури, независимо дали е придружено или не от своите родители или което и да е друго лице, подходяща закрила в ползването на правата му.

В настоящия случай нарушението на чл. 15, ал. 4 ЗЗДт следва да се квалифицира като съществено по смисъла на чл. 146, т. 3 АПК, тъй като е попречило да се изяснят надлежно всички данни относно детето, с оглед охрана на интересите му което обуславя незаконосъобразността на постановения в това производство отказ за предоставяне на международна закрила по отношение на непълнолетния. Принципът за осигуряване на най-добрия интерес на детето е установен с Конвенцията на ООН за правата на детето. Този принцип е от основополагащо значение за осигуряване на закрила и за защитата на правата на детето, като в българското законодателство понятието е дефинирано в § 1, т. 5 вр. т. 11 от ДР Закона за закрила на детето. В този смисъл е и разпоредбата на чл. 6а ЗУБ, съгласно която при прилагането на закона първостепенно значение има най-добрият интерес на детето, която съдът намира за нарушена.

Извършената в процесното Решение преценка, относно висшия интерес на детето, според настоящият състав е формална, тъй като не е съобразена с личната му история и възможността за спокойно съществуване при евентуално връщане в страната на произход. Съдът споделя напълно доводите на жалбоподателя в тази връзка и счита, че преценката на ответника относно детето е следвало да бъде подробно мотивирана, при съобразяване и с данните за конкретното място на произход (Решение № 3824 на ВАС от 12.03.2020г, по адм. дело № 8779/2019 г.).

Предвид изложеното, оспореното решение е постановено при нарушаване на императивни правни норми, чието нарушаване от административния орган, настоящият съдебен състав квалифицира като съществено – отменително основание по чл. 146, т. 3 от АПК вр. чл. 91 от ЗУБ.

На основание чл. 173, ал. 2 от АПК вр. чл. 91 от ЗУБ, делото като преписката следва се изпрати на ответника за ново разглеждане на молбата, след актуализирана оценка на общата ситуация във връзка с личната история на чуждия гражданин, при съобразяване с дадените указания във връзка с прилагане на чл. 6а от ЗУБ вр. §1, т. 5 от ДР на Закона за закрила на детето.

Мотивиран от горното, Административен съд София-град, Първо отделение, 54 състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на жалба на В. Т., от мъжки пол, [дата на раждане] г. в пров. Л., А., гражданин на А., етническа принадлежност - пащун, вероизповедание: мюсюлманин-сунит, семейно положение - неженен, ЛНЧ [ЕГН], търсещ закрила, чрез адвокат Б. Н. Ш., вписан в НРПП, против Решение № 3670 от 02.06.25 г. на ДАБ при МС на Република България, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т.4, във връзка с чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ е отхвърлена молбата му за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

ВРЪЩА делото като преписка на компетентния орган на ДАБ – МС за ново разглеждане и произнасяне по молба за предоставяне на международна закрила с вх.№ ВР-13-749 от 17.06.2024 г. на РПЦ - С., отдел „ПМЗ - кв. Военна рампа“, до Председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет, при съобразяване със задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени с мотивите на решението.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба в 14 дневен срок от съобщението му чрез Административен съд София – град пред Върховен административен съд на Република България.